

ЛИТЕРАТУРА

1. Мацинович А. А. Метаболические нарушения у новорожденных телят и их коррекция с целью профилактики диспепсии. Автореф. дис. канд. вет. наук. – Витебск. – 2001. – 20с.
2. Митюшин В. В. Диспепсия новорожденных телят. – М.: Росагропромиздат, 1999. – 126с.
3. Риштихоски У. Профилактика болезней молодняка крупного рогатого скота. – М.: Агропромиздат, 2009. – 114с.

УДК 619:616.36:615.244:636.4

ВЫВУЧЭННЕ АЛЕРГЕННЫХ І РАЗДРАЖНЯЛЬНЫХ УЛАСЦІВАСЦЯЎ НОВАГА ГЕПАТАПРАТЭКТАРНАГА ПРЭПАРАТА

Хлебус Н. К.

УА «Віцебская ордэна «Знак Пашаны» дзяржаўная акадэмія
ветэрынарнай медыцыны»

г. Віцебск, Рэспубліка Беларусь

Шырокае распаўсюджванне хвароб печані ў прамысловай свінагадоўлі патрабуе распарацоўкі эфектыўных прафілактычных мерапрыемстваў. Гэтыя мерапрыемствы павінны быць як агульнымі (нармалізацыя ўмоваў кармлення, утрымання і г. д.), так і спецыфічнымі. Пад спецыфічнымі мерапрыемствамі маецца на ўвазе, перш за ўсё, фармакапрафілактыка. Вытворчасцю запатрабавання комплексныя гепатапратэктарныя прэпараты, складальнікі якіх уздзейнічаюць на розныя часткі патогенезу хвароб печані.

Мэтай нашых даследаў стала вывучэнне алергенных і раздражняльных уласцівасцяў новага гепатапратэктарнага прэпарату.

Работа праводзілася ва ўмовах лабараторый кафедры біятэхналогіі і ветэрынарнай медыцыны УА «Беларуская дзяржаўная сельскагаспадарчая акадэмія» і кафедры ўнутраных незаразных хвароб жывёл УА «Віцебская дзяржаўная акадэмія ветэрынарнай медыцыны». У склад прэпарату (рабочая назва «Карнівіт») уваходзяць алейны раствор вітаміна Е, карнітына гідрахларыд, камплексанат цынку, натрый лімоннаксілы, эмульгатар (твін-80).

Вывучэнне алергічных і мясцова-раздражняльных уласцівасцяў прэпарату праводзілася ў адпаведнасці з метадычнымі ўказаннямі [1].

У даследах па вывучэнні алергенных уласцівасцяў прэпарату ў трусой у вобласці крыжа на ўчастку 2x3 см выдалялася валасяное покрыва. Трусам доследнай групы (n=5) на аголены ўчастак наносілася па 0,1 мл эмульсіі прэпарата (канцэнтрацыя – 5%). На скуру трусой кантрольнай групы (n=5) наносілася эмульсія, што не змяшчала прэпарат. Апрацоўка

трусаў абедзвюх груп праводзілася на працягу 15 дзён запар пры сістэматычным кантролі стану іх здароўя.

Пры ацэнцы мясцовага раздражняльнага ўздзеяння прэпарату на скуру ў вобласці крупа кожнага труса быў выстражаны ўчастак памерам 2x3 см, на які была зроблена аплікацыя прэпарата (канцэнтрацыя – 2%) з разліку 20 мг/см² (доследная група, n=3). Жывёлам кантрольнай групы (n=3) быў нанесены парашок глюкозы. Экспазіцыя склала 4 гадзіны, пасля чаго аплікацыю выдалілі цёплай вадой з мылам. Назіранне за жывёламі абедзвюх груп праводзілася на працягу 14 дзён. Інтэнсіўнасць пачырванення скуры ацэньвалі візуальна, ступень ацёку па нарастанню таўшчыні скурнай зморшчыны ў параўнанні з таўшчынёй зморшчыны да нанясення аплікацый (пры дапамозе куціметра). Ступень змяненняў ацэньвалі ў балах.

Ацэнка мясцовага раздражняльнага дзеяння на слізневая абалонкі таксама ацэньвалася на трусах. Для гэтага была сфарміравана група, у якую ўваходзіла 3 труссы. Пад верхняе павека правага вока (доследнае) была занесеная кропля эмульсіі прэпарата (канцэнтрацыя – 5%), левага вока – эмульсія, якая змяшчала дыстыляваную ваду. Рэакцыю ацэньвалі двойчы: праз 5 хвілін пасля ўвядзення і праз 24 гадзіны. Пры гэтым візуальна вызначалі наяўнасць выцячэнняў, гіперэміі кан'юнктывы і рагавіцы, наяўнасць ацёку павекаў. Вынікі ацэньвалі ў балах.

У выніку назірання за паддоследнымі жывёламі пры вывучэнні алергічных уласціваасцяў прэпарата не было адзначана адхіленняў у паводзінах і стане скурнага покрыва трусаў доследнай групы ў параўнанні з трусамі кантрольнай групы. Не было адзначана парушэнняў у стане дыхальнай, стрававальнай і іншых сістэм жывёльнага арганізма. Пасля нанясення адознівальнай дозы прэпарата па-ранейшаму не было выяўлена ніякіх зменаў.

Пры вывучэнні раздражняльных якасцяў з прычыны адсутнасці рэакцыі скуры пасля аднаразовага ўздзеяння прэпарат наносілі шматкроць на скуру 3 белых трусаў (аплікацыі рабіліся штодня, усяго было зроблена 20 аплікацый). Выпадакў гібелі трусаў, з'яўлення прыкмет інтаксікацыі і раздражнення скуры не вызначана. Сярэдняя бальная адзнака па доследнай групе склала 1,3 бала (слабы раздражняльны эфект), па кантрольнай – 0,3. Інтэнсіўнасць раздражняльнага ўздзеяння прэпарату на слізневая абалонкі ў доследным воку склала 1 бал (слабы раздражняльны эфект), а ў кантрольным – 0,3.

Вынікі доследаў паказалі наступнае:

– прэпарат «Карнівіт» у вывучаемай канцэнтрацыі не валодае сэнсібілізуючымі і алергеннымі ўласцівасцямі;

– препарат «Карнівіт» пры ўздзеянні на слізневыя абалонкі і скуру аказвае слабы раздражняльны эфект.

ЛІТАРАТУРА

Методические указания по токсикологической оценке химических веществ и фармакологических препаратов, применяемых в ветеринарии [Текст] / А. Э. Высоцкий [и др.] ; РУП "Институт экспериментальной ветеринарии им. С. Н. Вышелесского". - Минск : РУП "Институт экспериментальной ветеринарии им. С. Н. Вышелесского", 2007. - 156 с.

DETERMINATION OF ANTIOXIDANT EFFECTS AND PHENOLIC COMPOSITION OF THE DIFFERENT SOLVENT EXTRACTS OF CYCLAMEN GRAECUM

Aydın C¹, Karagur E.R.¹, Özyay C¹, Mammadov R.¹, Akça H².

¹ – Department of Biology, Faculty of Science and Literature, Pamukkale University, Denizli, Turkey

² – Department of Medicinal Biology, Faculty of Medicine, Pamukkale University, Denizli, Turkey

Traditional and alternative medicine is extensively practiced in the prevention, diagnosis and treatment of various illnesses. It has regained public attention over the past 20 years as this type of medicine is easily accessible in some regions (Irvin, 1985). One of the most important features if used for purpose of treatment of geophytes the with the active substances they contain onions, tuber, and rhizomes. The genus *Cyclamen* L. was formerly classified under the family Myrsinaceae (Källersjö et al. 2000), but recently it has been reclassified under the family Primulaceae. *Cyclamen* are primarily distributed around the Mediterranean, but extend eastwards as far as the shore of the Caspian sea (Grey, 2003). The genus *Cyclamen* comprises about 21 species, which are predominately distributed in Southern Europe, Western Asia, Northern Africa and around the Mediterranean. In Turkey, this genus is represented with 12 taxa, 5 of which are endemic (Güner et al., 2012). Many Turkish geophyte medicinal plants are considered as potential sources of the antioxidant (Uguzlar et al., 2012). One of the species of the Primulaceae family, *Cyclamen graecum* is grown in Turkey. Pharmacological investigations on the extracts or isolated saponins of *Cyclamen* spp. tubers exhibited in vitro cytotoxic (Kupchan et al., 1967), antimicrobial (Mahasneh and El-Oqlah 1999), analgesic (Speroni et al., 2007) and anti-inflammatory activities (Dall'Acqua et al., 2010).

In this study, the different solvent extracts (methanol, ethanol, acetone and water) prepared from tuber and leaf of *Cyclamen graecum* were firstly investigated for their antioxidant potentials and phenolic composition. The anti-